

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LXVII. Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno licebit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

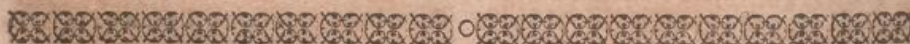
factâ dispositione appositâ est per eum adimplenda conditio, & is, cui appositâ est, eorum, quæ ad impletionem pertinent, nihil intermittit, perindè haberi debet, ac si conditio adimpleta fuisset. Ratio est: quia cum ad impossibile nemo teneatur, dispositionis author non aliter quàm si conditionem implere possem me obligare voluisse censendus est. Exemplum habemus in *L. fin. C. de condition. insertis*. Titius in testamento disposuit, ut Servus, si hæredi scripto duodecim scura offerret, post mortem Domini libertatem consequeretur; dum scuta obtulit, quamvis ea hæres acceptare noluerit, liber efficitur, ac si hæres acceptasset.

Quæres secundo, Quæ sunt Regulæ limitationes?

ꝛ. 1mo. Non tenet Regula, si conditio adjecta formam inducat, quod

tunc est, quando constat, vel rationabilis est præsumptio disponentis voluntatem conditionis eventui ita fuisse alligatam, ut ex quacunque demum causa illa non eveniat, dispositionem non valere, & indultum favorem competere non voluerit.

2do. Præsenti Regulæ potissimum locus est in conditione potestativa, hoc est tali, quæ à voluntate ejus, cui apponitur, dependet; non autem tenet Regula in conditione casuali, vel eventuali, cujus eventus à casu pender, aut mixta, quæ partim à voluntate illius, cui appositâ est, partim aliunde dependet. Ut: quis Titio legavit 100. Imperiales, si testatoris filiam ducat, quod si hanc præmortuam non duxerit, legatum amittit, etsi per eum non steterit, quominus conditio adimpleretur. *L. Legatum. 4. C. de condition. insertis*.

REGULA LXVII.

Quod alicui suo non licet nomine, nec alieno licebit.

Quæres primò. Quis hujus Regulæ sensus?

ꝛ. Quæ licitè non fiunt nomine & voluntate propriâ, nec licitè fiunt nomine & voluntate alienâ, nisi ratio prohibitionis proprio duntaxat nomine agenti obsistat. Ratio est: quia in omni negotio pro se & rebus ad se pertinentibus faciliùs quis, quam pro aliis

admittitur. *Can. prohibentur. 14. §. hî tamen. caus. 2. q. 1.* qui ergo pro se agere prohibetur, multò magis ab actione pro aliis repellitur. Exempla sunt: Non solùm in iis, qui Juri naturali & divino repugnant, ut sunt furta, uluræ, perjuria &c. sed etiam in iis, quæ humano Jure prohibentur, alieno nomine agere non licet. Sic simplex Sacerdos

nec

nec suo nec alieno nomine Sacrum chryisma conficere, confirmare, Ordines conferre, Ecclesias benedicere potest; Excommunicatus nec suo nec alieno nomine agens in Judicio admittitur. *Cap. intelleximus. 7. de Judic. cap. à nobis. 2. de except. cap. post cessionem. 7. de probat.*

Quæres *secundo*. Quæ Regulæ limitatio?

R. In actibus prohibitis, quando ratio prohibendi suo solum nomine agenti obstat Regula non procedit. Exempla sunt; cum consanguinea vel affine proprio nomine matrimonium contra-

here non licet. *Cap. non debet 8. de consanguinit. Sc.* alieno tamen nomine veluti Procurator consanguineus cum consanguinea contrahere potest. *Cap. ex parte. 14. de restitu. Spoliat.* Episcopus subditis non suis vel in aliena Diocesi Ordines nomine proprio conferre prohibetur, attamen nomine Diocessani alterius tam proprios quam alienos ordinandi habet licentiam. Demum delegatus, qui suo nomine causam cognoscere, & in ea pronuntiare nequit, illam alieno nempe delegantis nomine licitè judicabit.

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Monica Abbatisa Sæcularis in Festo S. Quirini Patroni principalis ob infirmitatem divinis officiis non interfuit, hinc Capitulum eidem 10. maldera tritici, Abbatisæ, si utrisque interfit Vesperis, dari solita præstare detrectat. (A) Dum lis, quam cum Capitulo super Jure patronatûs habebat, ultra annum protraheretur, Episcopus pastoratum contulit. (B) Fecit testamentum, in quo singulis Canonis, si ad sepulchrum ejusdem Psalm. *De profundis* orarent, in anniversaria mortis die, duos florenos aureos legavit, quod aliquot annis propter bellum residere impeditæ non fecerunt. (C) In eodem testamento 100. Imperiales Ecclesiæ legaverat, si corpus ibidem, ut petierat,

tumularetur, sed Executores testamenti in Ecclesia Collegiata, ubi viliori pretio sepeliri poterat, eam sepeliendam censuerunt. (D) Aliam difficultatem Abbatisæ Advocatus contra Capitulum faciebat, cui Abbatisa 200. imperiales promiserat, si intra biennium causam, quam cum Capitulo habebat, evinceret, quod Abbatisæ Executores solvere renuebant, quia *Monica* primo anno cum Capitulo transegisset. (E) Titius Laicus Capituli Syndicus opponit, quod *Monica* transactionem quidem cum Capitulo fecerit, illam tamen non servasset: (F) ideo teneretur ad expensas frivole causatas, impediendo per suum mandatarium, ne præsentatio à Capitulo facta admitteretur.

Y z

R E

RESOLUTIO.

(A) **U**T locus sit Regulæ 66 ex qua
Monica 10. mald. tritici pe-
sit, probare debet, quod infirmitatis
causâ in Festo S. Quirini divinis non
interfuerit.

(B) Patronis inter se litigantibus
Ordinarius vacantem rectè confert Ec-
clesiam, si nempe Laici intra quadrimen-
stre, & Ecclesiastici patroni intra seme-
stre præsentare differant, qui pro illa
vice, quamvis impediti, carent præsen-
tatione. *Cap. cum propter. 27. de jurepa-
tr.* Hæc exceptio à Regula nostra in fa-
vorem animarum constituitur, ne vide-
licet Ecclesiæ plus debitò maneant vi-
duatæ Rectoribus, quod in ipsarum
grave dispendium noscitur redundare.

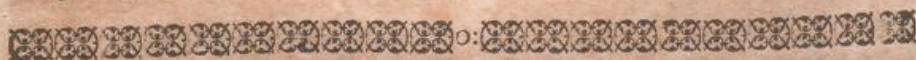
(C) Quanquam Canonissæ oratio-
nem Psalm. *De profundis* ad sepulchrum
facere non potuerint, cuiuslibet tamen
earum florenus aureus debetur annua-
tim per Reg. 66.

(D) Ecclesiæ, in qua ab Abbatissa
electa sepultura, legatum debetur, licet
in illa sepulta non fuerit; quia per Ec-
clesiam non stetit, quod ibidem non
sepeliretur.

(E) Advocato conventum injustè
negatur salarium; per eum enim non
stetit, quominus litem intra biennium
evinceret. *L. qui operas. 38. ff. locat.
conduct.*

(F) Et si Laicus in causa Ecclesiastica
nomine proprio agere non valeat, no-
mine tamen Ecclesiæ & personæ Ecce-
siasticæ, ut Syndicus, Procurator &c.
agere non prohibetur: ac ita est exce-
ptio à Reg. 67.

(G) Abbatissæ mandatarius sicut
præsentatum à Capitulo frivole impe-
dire nequibat nomine proprio, sic nec
ei licebat ponere impedimentum inju-
stum nomine alieno.

REGULA LXVIII.

Potest quis per alium, quod potest facere per seipsum.

Quæres primò. Quis hujus Regulæ
sensus?

ꝛ. Qui actum, contractum, aut aliud
negotium sive Judiciale sive extrajudi-
ciale validè & licitè per seipsum facere
potest, illud quoque rectè facit per

alium. Talia sunt in Judicio litigare,
causam Judicalem cognoscere, matri-
monium cum determinata persona con-
trahere, Juramentum fidei facere &
acceptare. &c. Ratio est: quia cum ho-
mo aliis negotiis distractus & impedi-
mentis